

*Пірнач А. В.*

Студентка 2-го курсу ФСП  
НТУУ «КП»

*Науковий керівник:*

Павленко І.В., к.ю.н., доцент кафедри публічного права ФСП  
НТУУ «КП»

### **Жебрацтво дітей як організований бізнес**

Тема жебрацтва в ХХІ столітті може здаватися не актуальною, проте реальності сьогодення свідчать про те, що ця тема не залишилася в минулому і продовжує існувати, а в наш час вона набула ще більшого поширення. Незважаючи на те, що всі країни світу розвиваються, покращується економіка, зростає рівень життя, жебрацтво ж не зникає. Причиною тому, стало те, що люди звикли до легких грошей, розлінувалися та не бажають працювати. Вони відчують себе комфортно, не витрачаючи особливої сили та енергії мають кошти на життя і їх існування не гірше, ніж у тих людей, що увесь час проводять на роботі та плідно працюють. Це явище не оминуло і Україну, адже кожне місто заповнене жебраками. Звичайно жебрацтво найбільш поширене у великих містах, де багато жителів, в місцях з великим скупченням людей. Маючи добре серце, кожен третій пересічний громадянин подає милостиню. Та якщо задуматися, то саме через таких сердечних людей, жебракування набуває розквіту. Жебраки впевнені, що чуйних людей багато, а тому продовжують «паразитично» існувати.

Жебрацтво – це систематичне випрошування грошей, речей, будь-яких матеріальних цінностей у сторонніх осіб. Це своєрідний спосіб існування людей з вимушених або корисливих мотивів. Раніше жебраками вважалися люди знедолені, тобто ті, які позбулися житла, родини, котрі не мають ні коштів, ні їжі. На разі ж найчастіше під сумними історіями, які ми можемо почути від жебраків, прихований заздалегідь продуманий сценарій, який обов'язково повинен викликати жалість та співчуття у зустрічних громадян.

Найбільш поширеними видами жебрацтва є уявне каліцтво, удавані хвороби та вади здоров'я, негаразди з близькими людьми, голодні діти, відсутність місця проживання, одягу та харчів. Та самим популярним видом є залучення до жебрацтва дітей, адже вони як ніхто інший, можуть розчулити дорослих та заробити грошей, користуючись своїм віком та незахищеністю.

За статистичними даними за 2015 рік державними службами в справах неповнолітніх було проведено 249 рейдів, під час яких було виявлено 267 дітей схильних до жебракування. Через залучення дітей до жебрацтва на батьків було подано досуду 177 заяв про позбавлення батьківських прав. З кожним днем ситуація з використанням дітей для заняття жебрацтвом стає все гіршою, залучених до такого способу існування стає все більше.

На сьогоднішній день, жебрацтво стало бізнесом, способом легкого заробітку грошей шляхом введення в оману людей. На кожному кроці маємо можливість спостерігати за «псевдо» жебраками, котрі вдаються до усіляких маневрів аби викликати жалість та отримати гроші. Це на сьогодні самий легкий спосіб заробітку. Не дивним стало й те, що жебраки, котрі нібито збирають гроші на їжу, не беруть її або викидають, коли хтось з небайдужих людей приносить її замість грошей.

Для того, щоб примножити заробіток, в цю сферу легкого бізнесу почали активно втягувати дітей. Нерідко злочинці користуються положенням неблагополучних родин, в яких батьки нарко- та алко- залежні та готові віддати своїх малолітніх дітей злочинцям за мізерну плату аби задовольнити свої потреби. Як відомо, ніхто не зможе пройти повз бідолошну, змучену дитину, в брудному та подертому одязі, котра буде просити гроші для себе та для своїх братів та сестер. Таке явище найчастіше можна зустріти біля метрополітену та на його станціях, в транспорті, на вокзалах. Досвідчені злочинці,

навчають дітей всіляким хитрощам, показують як краще підходити до людей ,як просити, що казати, аби люди пожаліли дитину та дали кошти. Здавалося б , що ніхто з людей не дає багато грошей, та страшно уявити, скільки за цілий день можуть зібрати такі групи дорослих з дітьми.

За непокору, невиконання вказівок, діти можуть бути жорстоко покарані, тому чітко та без проблем виконують те, що їм кажуть.

Страшніша ситуація з немовлятами. Аби вони не плакали , та не заважали «працювати», як відомо, їм роблять ін'єкції або підмішують в їжу засоби, через які дитина може спати на протязі усього дня.

Задля наживи злочинці вдаються навіть до викрадення чужих малолітніх дітей, залякують, усілякими шляхами примушуючи працювати на них, просити гроші та вдавати з себе жебраків.

Непоодинокі і випадки, коли правоохоронцям не вдається розкривати цю злочинність, через те, що не можуть знайти докази що підтверджують використання дітей з такою вигодою. Злочинці-жебраки добре розуміють те, що немовлята не в змозі щось розповісти, а діти старшого віку ,залякані або такі, що вже звикли до такого життя, не будуть давати свідчень проти них.

В Україні жебрацтво не заборонене,адже це не є злочином, жебраки не заподіюють ніякої шкоди суспільству, але держава повинна захищати права дітей, тому чинний Кримінальний кодекс України (надалі КК) , містить нову статтю 150-1, яка передбачає кримінальну відповідальність за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом ,що з'явилася в КК від 15 січня 2009 року. Отже, за втягнення своєї малолітньої дитини до заняття жебрацтвом, може обернутися для батьків покаранням у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років,а для осіб, що вчиняють такі дії щодо чужої малолітньої дитини на строк від трьох до восьми років.

Усім нам потрібно задуматися над тим, чи потрібно подавати милостиню таким людям і дітям, адже тим самим ми провокуємо розповсюдження жебрацтва. Люди,які використовують дітей, продовжуватимуть це надалі робити, вигадуючи все більше і більше методів та способів легкого заробітку грошей. Не оминати і те , що в таких дітей немає щасливого майбутнього, з них виростатимуть майбутні злочинці, які потім в дорослому житті, будуть продовжувати цей бізнес, використовуючи дітей, так само, як використовували їх. Тому, зустрівши на вулиці дитину, що просить милостиню, потрібно звернутися до правоохоронців чи до служби у справах дітей, аби вони надали їй притулок та шанс на щасливе майбутнє.

Отже, маємо надію ,що доповнення КК новою статтею 150-1 про кримінальну відповідальність за використання малолітніх дітей для заняття жебрацтвом, можливо вирішить цю глобальну проблему.